

Uhca Niillas Kerttu viŋkkat máinnastanbottu lágideapmái

Ráhkát alcet doaibmakártta, man vuodđun leat sámi jahki. Makkár doaimmat ja dáhpáhusat guđege áigge leat. Dan mielde bohtet máidnasat.

Geavat luonddumateriálaid (ovdamearkkat gávdnojit duodjegirjjiin Duodjegáldu ja Boahttet duddjot!!). Luonddus leat ollu dárbašat: Čánát, dakŋasat, rásit, sáddot, oavssit, geađggit, nivssahat, suoinnit, stárat...

Mánáid mielas lea somá buđaldit seammás go ollesolmmoš máinnasta. Go hommá juoga, de lea luomus, muđui dal sáhtá dovdat fáŋgan, jus ii sáhte juoidá hommát.

Eanemustá joavkkus sáhttet leat 18 máná.

Seammás go áiccalmahtát máidnasa de muitte:

- báiki galgá leat doaibmi
- mánáid buđaldeapmái galgá leat sadji
- mađe uhcit mánát, dađe sadji

Dájuheapmi ja nárren gullet máinnasteapmái ja buorre máinnasteaddji máhtá liiggástallat dábálaš áššiid. - Dathan lea okta vuohki, mainna bokta máná imaštallat, eahpidit ja jurddašit ieš.

Beroštumi boktin

- jearahala mánáin omd. leatgo sii fitnan guollebivddus
- čana fearana ja máidnasa máná máilbmái.
- čana máidnasa masa nu oahpes áššái.
- muital iežat fearaniin, mánnávuoda dáhpáhusain.
- atte mánnái bargguid ja doaimmaid bálkkašupmin ja giittusin ja rávan: “Vulgot dál máinnasherggiin nagirvárrái.”
- mánáid sáhtá bidjat neaktit, máinnastettiin bidjat sidjiide rollaid: Don leat geađgi ja don leat gielká jna.

Bargguid/buđaldeami bokte mánát ohppet atnit árvvus barggu ja sii maid nagodit guldalit buorebut.

Ii galgga jurddašit, ahte mánát dárbašat dušše beare álkes áššiid. Mánát gal áddejit iežage, ii dárbaš liiggás čilget.

Gánniha muitit, ahte mánáid ii galgga bágget. Máinnasteami sáhtá maid ealáskahttit doaimmaid gaskkas.

- resursaolbmot veahkin
- mannet meahccái
- dola máinnas, niibbi máinnas jna. Sáhtát máinnastit, mo don dahket fatnasa/ čuhppet hávi surbmii / vullet sákki, jna.

Ii gánnit váldit menddo ollu mánáid fárrui máinnasboddui, dasgo it geargga váldit buohkaid vuhtii – okta salla ii reahkká 20 mánnái.

- go máinnastat ja bagadalat mánáid buđaldit, fina bálldas ja geahča máná čalmmiide
- dehálaš lea, ahte bagadalli berošta, son máinnasta ja lávlu.
- gánniha roahkasmahttit máná muitalemiin, ahte buohkat leat muhtimin eahpesihkkarat.

Jos logat máidnasa/muitalusa, de jearat ja háleš máidnasis. Muite, ahte unnoraččat eai nagot guhkes áiggi čohkkát ja guldalit. 1-jahkásaš = 1 minuhta, 2-jahkásaš = 2 minuhta, jna.